

KITAIBELIA	XIII. évf. 1. szám	pp.: 5-16.	Debrecen 2008
------------	--------------------	------------	---------------

In memoriam Horvát Adolf Olivér (1907–2006)

KEVEY BALÁZS¹ – SZABÓ LÁSZLÓ GY.²

(1): PTE Növényrendszertani és Geobotanikai Tanszék, 7624 Pécs, Ifjúság u. 6.

E-mail: keveyb@ttk.pte.hu

(2): PTE Növényélettani Tanszék, 7624 Pécs, Ifjúság u. 6.

E-mail: szabol@gamma.ttk.pte.hu

HORVÁT Adolf Olivér 1907. március 6-án a felvidéki Sáros megyében, Girálton született. Édesapja családjával együtt rövidesen Debrecenbe került, mint törvényszéki orvos. A botanika szeretete némileg családi hagyomány. Édesapját ugyanis a középiskolában HAZSLINSZKY Frigyes tanította, majd amikor Bécsben az orvosi egyetemet végezte, a magyar növényföldrajz megalapítójának, Anton KERNER növényteni előadásait hallgatta (akkoriban az orvostudományi egyetemeken még kötelező volt a természettudományi tárgyak felvétele). Anyai ágon rokona volt BERZEVICZY Gergely, aki Georg WAHLENBERG híres svéd botanikust látta vendégül Tátralomnicon.

Középiskolai tanulmányait Debrecenben, a Piarista Gimnáziumban végezte. Itt sajátította el a görög és a latin nyelvet. A teológiai műveltség megszerzése mellett különös érdeklődést mutatott a természettudományok iránt. Nagy hatással volt rá LENDVAI János piarista természetrajz tanár, akinek tudományos cikkeit előszeretettel tanulmányozta. 1924-ben belépett a Ciszterci Rendbe, majd 1925-től a Hittudományi Főiskola hallgatója Zircen. Ennek elvégzése után 1928-ban beiratkozott a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem (ma ELTE) Bölcsészeti Karára, ahol 1932-ben természetrajz-kémia szakon középiskolai tanári oklevelet szerzett.

Pályafutását sokirányú elfoglaltságok szőtték át. Rendkívül jó időbeosztással kitűnően egyeztette össze a papi hivatást az oktató-nevelői munkával és a tudományos kutatással.

Az 1931/32-es tanévben még csak gyakorló, majd egy évvel később már okleveles középiskolai tanárként oktat a Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos Gimnáziumában. Tudományos pályafutása elején általános biológiával kívánt foglalkozni, erre a Pécsi Orvostudományi Egyetem Biológia Tanszékén (akkori vezetője GORKA Sándor) lehetőség is kínálkozott. A tanszék hiányos felszereltsége miatt azonban nem tudta ilyen irányú terveit megvalósítani. A felügyelete alá tartozó – tudományos értékű növénygyűjteménnyel rendelkező – gimnáziumi szertár viszont lehetőséget adott arra, hogy botanikával foglalkozzon. Kezdetben MAJER Móríczi herbáriumi anyagát dolgozta fel, mely témából 1934-ben „Egy elfelejtett pécsi botanikus” címen jelent meg első tudományos cikke. Kutatásaira JÁVORKA Sándor figyelt fel először és törekvéseit a legmesszebb menőkig támogatta. Ilyen előzmények után vette tervbe a baranyai növényvilág tudományos megismerését.

Első nagyobb műve 1942-ben jelenik meg „A Mecsekhegység és déli síkjának növényzete” címmel, amely két részből áll. Az első olvasmányos jellegű és külön is megjelent „Képek a Mecsek növényéletéből” címmel. A könyv második felének tárgya, ill. címe „A Mecsekhegység és környékének flórája”, amely szintén önállóan is megjelent, még pedig a „Magyar Flóraművek” című tudományos könyvsorozat IV. köteteként. Ehhez a munkához SOÓ Rezső írt előszót: „Távol egyetemi növényteni intézetektől és múzeumoktól, elsősorban saját kutatásainak alapján, de egyben az ide vonatkozó irodalom és herbáriumi anyag kritikai feldolgozásával a szerző teljes és megbízható képet nyújt a mecseki flóraterület virágos és harasztféle növényeiből. 260 kirándulás eredményeit, éveken át folytatott fásztó könyvtári és herbáriumi munka gyümölcset nyújtja most nekünk”.

A mecseki flóramű megírása után a botanikailag teljesen ismeretlen Külső-Somogy felé irányította figyelmét. 1943-ban jelent meg a „*Külső-Somogy és környékének növényzete*” c. flóraműve, amely egyben egyetemi doktori értekezését képezte. Doktori szigorlatának főtárgya a növényrendszertan volt, mellette paleontológia és filozófia melléktárgyakból tett vizsgát. A doktori oklevelet (Philosophiae Doctor) a Pázmány Péter Tudományegyetemen állították ki ZSÍRAI Miklós dékán aláírásával. 1951-ben a címet az ELTE – TAMÁS Lajos dékán és TRENCSENYI-WALDAPFEL Imre rektor aláírásával hitelesítve – megősi tette. A doktori értekezésről MÁTHÉ Imre a következőket írta: „A szerzőtől még csak nemrég jelent meg a Mecsekhegység és környékének flórája, s már is a Dunántúl újabb területéről ad kimerítő florisztikai beszámolót. Ezúttal hazánknak növénytanilag eddig legkevésbé ismert táját, Külső-Somogyot dolgozza fel. A szerző gondosan bejárja a területet, és bőséges florisztikai adatokkal rendelkezve térképen megrajzolja Külső-Somogy növényföldrajzi határát” (Pannonia 1943. VII. évf. 3. szám).

A II. világháború alatt két nyáron át a szentgotthárdi apátság erdeit kutatta, és e tárgykörből két publikációja jelent meg. Ugyancsak ebben az időben kutatót a Pozsony megyei Somorján és közölt florisztikai adatokat a táj növényzetének ismeretéhez. 1943-ban a Dunántúli Kutatók Munkaközösségének alapításában aktívan részt vett. Ebből a munkaközösségből jött létre 1946-ban a Dunántúli Tudományos Intézet, melynek kezdetől fogva külső munkatársa.

A florisztika mellett rövidesen megkezdte a növényátarsulástani kutatásokat is. Első vegetációműve – „A pécsi Mecsek (Misina) természetes növényközvetkezetei” címmel – 1946-ban jelent meg. Ebben az évben külső munkatársként csatlakozott a megalakított Dunántúli Tudományos Intézet (ma az MTA Regionális Kutatások Központja Dunántúli Tudományos Intézete).

A fiatal kutató tehát – pályafutásának kezdő szakaszában – alapvető flóra- és vegetációművekkel lepte meg a tudományos köröket. Eredményeit figyelembe véve – báró ANDREÁNSZKY Gábor, GIMESI Nándor OCist javaslatára – 1947-ben a Szent István Akadémia rendes tagjai közé választotta.

A ciszterci rend megszüntetése után pályafutását egy ideig a bizonytalanság jellemezte, de szerencsére kínálkoztak számára újabb elhelyezkedési lehetőségek.

1948-ban BOROS Istvánnal¹ együtt a Pécsi Városi Múzeum társalapítója (később Janus Pannonius Múzeum), s több évtizeden át a Természettudományi Osztály külső munkatársa. Szorgalmas gyűjtőként itt országos viszonylatban értékes herbáriumot hozott létre. A herbáriumi lapok túlnyomó részén ma is HORVÁT Adolf Olivér neve olvasható. Ebben az időben lett munkatársa GEBHARDT Antal malakológus és MÓCZÁR László, a későbbi kiváló zoológus professzor.

Az 1948/49-es tanévben a „Maurinum” orvos kollégiumban nevelő tanárként volt kénytelen elhelyezkedni. 1949-től a Pécsi Hittudományi Főiskola előkészítő tanfolyamán is tanított. 1951-ben Kaposvárott kapott középiskolai tanári állást. Pécsre 1955-ben került vissza, ahol a Széchenyi István Gimnáziumban² növénytant, s olykor kémiát is tanított.

Közben a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából 1952-ben kezdte meg a Mecsek-hegység vegetációjának térképezését. E nagyszabású kutatómunka támogatására akadémiai célhitelt kapott, továbbá engedélyezték, hogy gimnáziumi oktatói tevékenységét fél munkaidőben végezhesse. Így készült el „*Mecseki erdőtüpusok*” című értekezése, amellyel 1958-ban megkapta a kandidátusi tudományos fokozatot. Később a flóra- és vegetációkutatásokkal párhuzamosan JÁRÓ Zoltánnal talajvizsgálatok, PAPP Lászlóval pedig mikroklímamérések eredményeit is publikálta.

Nyugdíjba vonulása után 1969-től a Pécsi Akadémiai Bizottság Szakbizottságának tagja, ahol a Növénytan és Biológiai-Természetvédelmi Munkabizottság elnöki funkcióit látta el.

Számos tudományos cikk képezte alapját az 1972-ben színes vegetációtérképpel megjelenő „*Die Vegetation des Mecsekgebirges und seiner Umgebung*” című életművének³. OBERDORFER (1973, Beitr. Naturk. Forsch. Südw.-Deutschl. 32: 219-220) e könyvről így ír: „*Das Werk stellt die Krönung einer Arbeit dar. Bietet sich für jeden, der sich mit mitteleuropäischen Waldgesellschaften und Waldstandorten beschäftigt ein unschätzbares Vergleichsmaterial dar*”. A könyvről csaknem 50 különböző nyelvű ismertetés készült.

Ezután az elmúlt három évtized flórakutatásának eredményeit foglalta össze „*Pótlások és kiegészítések a Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete ismeretéhez (1942-1971)*” című három részben megjelenő (1975, 1976, 1977) munkájában. Egyik legjelentősebb műve a szintén három részben kiadott „*Potentillo-Quercetum (sensu latissimo) Wälder*” (1978, 1980, 1981) című tanulmány. Ebben az Uraltól Spanyolországig húzó

¹ Biológus-herpetológus, egy ideig pécsi főispán és a budapesti Természettudományi Múzeum igazgatója.

² E sorok írói itt lettek tanítványai.

³ Kiadását hathatósan segítette elő SZENTÁGOTAI János akadémikus, anatómus professzor, a régi barát.

cseres-tölgyes zóna összehasonlító-cönológiai elemzését tárja elénk részben saját hazai és külföldi kutatásai, részben pedig irodalmi forrásmunkák alapján.

Döntő szerepet játszott 1979-ben a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportjának megalakulásával kapcsolatos szervező munkában, ahol 1985-ig elnökként, majd azóta tiszteletbeli elnökként tevékenykedett.

Az utóbbi három évtizedben társadalmi és szakmai tevékenysége egyre több elismerésben részesült. 1977-ben 70. születésnapjára „*Studia Phytologica*” cím alatt egy jubileumi kötet jelent meg TIGYI József akadémikus pártfogása révén az MTA Pécsi Akadémiai Bizottságának kiadásában. A tanulmánykötetben a világ minden részéről személyes jó barátai, tisztelői, kutatótársai értékes – angol, német, francia és orosz nyelven megírt – közleményekkel fejezték ki megbecsülésüket az ünnepelt iránt (AICHINGER, ARCHILOQUE, BOLÓS, BOREL, DANCAU, F. FUKAREK, P. FUKAREK, L. GARAY, GRANDTNER, HUNDT, HÜBL, R. KNAPP, LINSKENS, Á. LÖVE, NEUHÄUSL, NUMATA, PASSARGE, PIETSCH, PIGNATTI, RAUS, RYCHNOVSKÁ, SCHMITHÜSEN, SZTOJKA, TOMASELLI, TREPP, WENDELBERGER, ZUKRIGL stb.). Közülük az USA Harvard Egyetemén dolgozó, magyar származású Leslie A. GARAY (a „hosszúhetényi tanító fia”, aki egykor HORVÁT Adolf Olivér tanítványa volt) cikke érdemel elsősorban említést. A szerző ugyanis az ünnepeltről nevezett el egy – az Andok-hegységben felfedezett – orchidea nemzetséget, amelynek egyetlen jelenleg ismert faját „*Horvatia andicola*” néven írta le.

1982-ben 75. születésnapján „Jávorka Sándor Díj”-ban részesült. Ezt a botanikusokat megillető legnagyobb kitüntetést TÖRŐ Imre akadémikus, a Magyar Biológiai Társaság elnöke nyújtotta át. 1985-ben „MTESZ Díj”-at kapott, míg 1986-ban a Baranya megyei Tanács „Tudományos Kutatói Díj”-jal tüntette ki. 80. születésnapján 1987-ben tiszteletére jubileumi ülésszakot rendeztek. Ekkor a Pécsi Akadémiai Bizottság székházában SZUJKÓ-LACZA Júlia a Természettudományi Múzeum Növénytára nevében köszöntötte az ünnepeltet és ajándékképp átnyújtott neki egy – a jubiláns arcképét ábrázoló – bronz emléklakettet a következő rávésett szöveggel: „*Opus Mariae Osváth in honorem jubilantis A. O. Horvát botanistae florum montium Mecsek octoginta annos nati. Donum Juliae Szujkó-Lacza, directoris Sectionis Botanicae Musei Nationalis Hungarici Budapestiensis*”. Az üdvözlések után 13 külföldi és hazai kutató tartott különböző növényföldrajzi témákból előadást, amelyek anyaga a „*Studia Phytologica Nova*” című könyvben 1987-ben jelent meg a Pécsi Akadémiai Bizottság kiadásában.

1991-ben nyújtotta be akadémiai doktori értekezésének téziseit „A Mecsek és környéke florisztikai és cönológiai kutatásának eredményei” címen. A nyilvános vitát követően még ebben az évben az MTA Tudományos Minősítő Bizottsága a biológiai tudományok doktorává nyilvánította. Ugyancsak 1991-ben a MTESZ Baranya Megyei Szervezete „Grastyán Díj”-ban részesítette, majd a Janus Pannonius Tudományegyetem címzetes egyetemi tanárrá avatta. Ebben az évben érte a legnagyobb helyi elismerés is, ugyanis „Pécs város díszpolgára” lett. 1992-ben az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen – diplomájának megszerzése 60. évfordulójára – gyémánt oklevelet kapott. Kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséért 1993-ban állami kitüntetésben, „Széchenyi Díj”-ban részesült.

Tiszteletére 1997-ben, 90. születésnapján újabb jubileumi szakülést rendeztek a Pécsi Akadémiai Bizottság székházában. Ekkor – a Janus Pannonius Tudományegyetem Növénytani Tanszéke kiadásában – egy újabb „*Studia Phytologica Jubilaria*” c. tiszteletkötet látott napvilágot, amelyben elismert hazai és külföldi botanikusok tanulmányai jelentek meg. Jelentős szerepet játszott az 1916-ban létesített Szent István Tudományos Akadémia újjászervezésében. Mint egyetlen élő tag biztosította azt a jogfolytonosságot, amelynek alapján az 1952-ben betiltott tudományos szervezet 1998-ban újjá alakulhatott.

2002-ben készült el 95. születésnapjára – a Szent István Akadémia, az MTA Pécsi Területi Bizottsága és a PTE Növénytani Tanszéke által kiadott – „*Hittel és alázattal*” c. könyv. E kötetben számos kutató méltatja HORVÁT Adolf Olivér tudományos pályafutását, a Szent István Akadémián és a természetvédelemben betöltött szerepét, valamint egyházi és világnézeti felfogását.

Publikációinak száma megközelíti a 150-et, amelyek a magyaron kívül német, francia, olasz, latin, orosz, horvát és szlovén nyelveken jelentek meg, többek között a következő nemzetközileg is elismert folyóiratokban: *Documentes Phytosociologiques*, *Vegetatio Acta Botanica*, *Feddes Repertorium*, *Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien* stb.

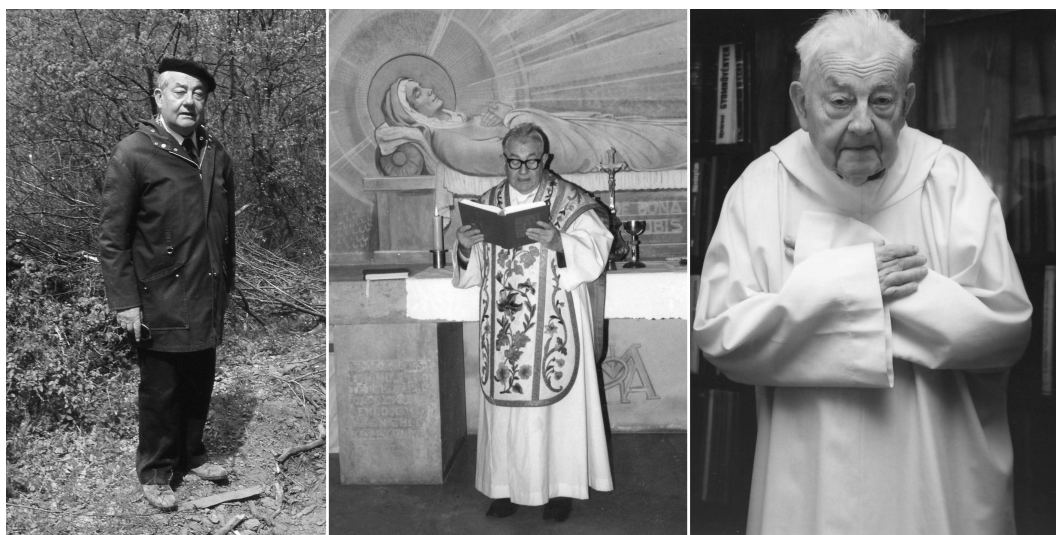
Számos botanikai vilákkongresszuson vett részt. A szocializmusban őt nevezték „*Magyarország utazó botanikusá*”-nak. Nemcsak egész Európát járta be, hanem eljutott a távoli Japánba és az USA-ba egyaránt. Külföldi útjain terepmunkákon is résztvett. Nemzetközi elismertségét méltatja az is, hogy az ősi Páviai Egyetem Botanikai Intézetének Atti (Acta) nevű folyóiratánál sokáig szerkesztő bizottsági tagként működött közre.

Mostanában 100. születésnapjára készültünk. Már közel egy éve legyengült szervezete, rossz látása ágyhoz kötötte, de optimizmusa nem hagyta el. Kedves humorral jegyezte meg: „*Ha közben meghalnék, nem*

baj! Akkor is csináljátok meg a centenáriumi kötetet!" Otthonában combnyaktörés érte. A volt Honvéd Kórházban megoperálták, majd legyengült állapotban Zircre szállították. A Ciszterci Rend központjában hunyt el 2006. augusztus 17-én, ahol 1929-ben szerzetes pappá szentelték. Földi maradványait is itt helyezték végső nyugalomra augusztus 29-én.

Városunkban HORVÁT Adolf Olivér jelentette azt az állandóságot, szellemi erőt, humanista kisugárzást, ami egyéniségére annyira jellemző volt. Kedves, közlékeny, érdeklődő természete, segítőkészsége szeretetre méltóvá tették, ennek köszönhető rendkívüli népszerűségét. Nehéz lesz nélküle, de útmutatásait, keresztényi hitéből, szerzetesi szemléletéből fakadó példáját meg kell őriznünk, mert erre gyorsan változó és egyre önzőbb világunkban nagyon nagy szükségünk lesz.

2007. március 7-én Pécssett a Janus Pannonius u. 8. sz. házon – ahol hosszú évtizedeken át élt – egy emléktáblát helyeztek el, majd utána a Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumában ünnepélyes keretek között a biológia termet „Horvát emlékszobá”-vá avatták. Ezt követően. április 12-én a Pécsi Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskolában is elneveztek róla egy termet. Végül ez év június 28-án a Pécsi Tudományegyetem Növényrendszertani és Geobotanikai Tanszékének herbáriumra – emléktáblával ellátva – szintén a „Horvát emlékszoba” nevet kapta. 2007. október 10-én – a Mecsek Egyesület jóvoltából – a „Vörös-hegy” egyik mészköszikláján, fekete márványból készült emléktáblát avattak fel. E példák is igazolják, hogy HORVÁT Adolf Olivért városunkban mélyszéges tiszteletben tartották, s tartják a jövőben is.

Horvát Adolf Olivér publikációi

1. HORVÁT A. O. (1933): Egy elfelejtett pécsi botanikus Majer Móric S. O. Cist. 1815–1904. – Mecsek Egyesület Évkönyve 43 (1933): pp. 12–18. Megjelent: 1934.
2. HORVÁT A. O. (1933–1934): A baranyai flóratérület különlegességei. – Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Reálgimnáziumának Értesítője 1933–1934: pp. 4–17. Megjelent: 1934.
3. HORVÁT A. O. (1934): Vad pünkösdi rózsza a Mecsek-hegységben. – Természettudományi Közlöny 66 (9–10): pp. 292–293.
4. HORVÁT A. O. (1934): A pécsi Mecsek és a Mecsekalja növényvilágából. – Mecsek Egyesület Évkönyve 44 (1934): pp. 5–18. Megjelent: 1935.
5. HORVÁT A. O. (1935): Virágzó növények a Mecseken 1934 decemberében. – Természettudományi Közlöny 67 (1–2): p. 43.
6. HORVÁT A. O. (1935): Ex Flora Baranyaënsi 1. – Pécsi Városi Múzeum Kiadványai. Pécs, 1935 (2): 12 pp.
7. HORVÁT A. O. (1935): A baranyai flóratérület különlegességei. – Pécs, Szabad Királyi Város Idegenforgalmi Irodája, Pécs, 16 pp.
8. HORVÁT A. O. (1935): A baranyai növényvilág kutatásának irodalma (1775–1935). – Pannonia 1 (1935): pp. 296–306. Pécs.
9. HORVÁT A. O. (1934–1935): A Mecsek-hegység és a Mecsekalja növényvilága I. Tavasszal. – Ifjúság és Élet 10 (13): pp. 190–193. Megjelent: 1935. március 5.
10. HORVÁT A. O. (1934–1935): A Mecsek-hegység és a Mecsekalja növényvilága II. Nyáron. – Ifjúság és

- Élet 10 (18): pp. 257–259. Megjelent: 1935. május 5.
11. HORVÁT A. O. (1935–1936): A Mecsek-hegység és a Mecsek-alja növényvilága III. Ősszel. – Ifjúság és Élet 11 (1): pp. 8–11. Megjelent: 1935. szeptember 20.
 12. HORVÁT A. O. (1936): Ex Flora Baranyaënsi 2. – Pécsi Városi Múzeum Kiadványai. Pécs, 1936 (4): 20 pp.
 13. HORVÁT A. O. (1936): Mediterrán elemek a baranyai flórában. – Pannonia 2 (1936): pp. 288–296. Pécs – Roma.
 14. HORVÁT A. O. (1936–1937): A Mecsek és a Magyar Középhegység közös virágkülönlegességei. – Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos-gimnáziumának Értesítője 1936–1937: pp. 13–30. Megjelent: 1937.
 15. HORVÁT A. O. (1936): Száz éves pécsi botanika. – Dunántúl 26 (125): p. 8. Megjelent: 1936 május 31.
 16. HORVÁT A. O. (1938): A Mecsek ritka virágai. – Pécs, Szabad Királyi Város Idegenforgalmi Irodája, Pécs, 31 pp.
 17. HORVÁT A. O. (1939): A Mecsek növényélete. – In: SÍK L. (szerk.): A Mecsek részletes kalauza. Pécs, Szabad Királyi Város Idegenforgalmi Irodája, Pécs, pp. 35–44.
 18. GOMBOCZ E. – HORVÁT A. O. (1938–1939): Kitaibel Pál Baranyában. – Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos-gimnáziumának Értesítője (1938–1939): pp. 21–72. Megjelent: 1939.
 19. HORVÁT A. O. (1939): Ex Flora Baranyaënsi. – Borbásia 1 (3–7): pp. 94–100.
 20. HORVÁT A. O. (1939): Gehört das Hügelland von Simontornya zum Mecsek-Gebirge? – Borbásia 1 (10): pp. 148–150.
 21. HORVÁT A. O. (1940): Additamenta ad Floram Baranyaensem. – Borbásia 2 (1–2): pp. 26–30.
 22. HORVÁT A. O. (1939–1940): A Mecsek-hegység és déli síkjának növényföldrajzi tájegységei. – Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos-Gimnáziumának Évkönyve (1939–1940): pp. 27–40. Megjelent: 1940.
 23. HORVÁT A. O. (1940): Die pflanzengeographische Gliederung des Mecsek-Gebirges. – Borbásia 2 (1–2): pp. 12–19.
 24. HORVÁT A. O. (1940): Adatok Baranya növényföldrajzához. Addimenta ad Geoboticam Baranyaensem. – Borbásia 2 (3–10): pp. 117–125.
 25. HORVÁT A. O. (1940): A pécsi piac vadvirágai. – Búvár 6 (6): pp. 257–259. Megjelent: 1940. június.
 26. HORVÁT A. O. (1941): Hazatért Bácska flórája. – Búvár 7 (5): pp. 201–202. Megjelent: 1941. május.
 27. GOMBOCZ E. – HORVÁT A. O. (1941): KITAIBEL PÁL botanikus naplófeljegyzései tolnamegyei útjáról 1799, 1808. – In: HOLUB J. (szerk.): Tolna vármegye múltjából 6. Egyetemi Könyvkiadó, Pécs, 24 pp.
 28. HORVÁT A. O. (1941–1942): A Dunántúl növényföldrajzi határa keleten. – Pannonia 7 (3–4.): pp. 353–358. Megjelent: 1942.
 29. HORVÁT A. O. (1942): Képek a Mecsek növényéletéből. – A Mecsekhegység és déli síkjának növényzete 1. Ciszterci Rend, Pécs, 104 pp.
 30. HORVÁT A. O. (1942): A Mecsekhegység és környékének flórája. – A Mecsekhegység és déli síkjának növényzete 2. – Ciszterci Rend, Pécs, 160 pp. + 1 chart.
 31. HORVÁT A. O. (1942): Képek a hazatért Baranyai-háromszög nyári növényzetéből. – Pannonia 7: pp. 179–182.
 32. HORVÁT A. O. (1943): Pótlások „A Mecsekhegység és környékének flórájá”-hoz (1941). – Botanikai Közlemények 40 (1–2): pp. 101–112.
 33. HORVÁT A. O. (1943): Külsősomogy és környékének növényzete. – Borbásia 6: pp. 1–70.
 34. HORVÁT A. O. (1943): A magyar flóra. – Sorsunk 3 (12): pp. 908–910.
 35. HORVÁT A. O. (1943): Angolkerti séták. A zirci angolkert a kerttörténet tükrében. – Zirc és Vidéke 30 (40): pp. 1–2. Megjelent: 1943. október 3.
 36. HORVÁT A. O. (1943): Angolkerti séták. Angolkertünk és a modern növényföldrajz. – Zirc és Vidéke 30 (41): pp. 1–2. Megjelent: 1943. október 10.
 37. HORVÁT A. O. (1943): Angolkerti séták. A zirci angolkert fenyőfái. – Zirc és Vidéke 30 (43): pp. 2–3. Megjelent: 1943. október 24.
 38. HORVÁT A. O. (1943): Angolkerti séták. Lombhullató fáink. – Zirc és Vidéke 30 (44): p. 2. Megjelent: 1943. október 31.
 39. HORVÁT A. O. – BOROS Á. (1943): *Ranunculus illyricus* × *bulbosus* nov. hybr. – Botanikai Közlemények 40 (1–2): pp. 13–15.
 40. HORVÁT A. O. (1944): Angolkerti séták. Parkunk fái, mint a Magyar Föld élő kövületeinek gyűjteménye. – Zirc és Vidéke 31 (14): p. 3. Megjelent: 1944. április 2.
 41. HORVÁT A. O. (1944): A szentgotthárdi apátság erdeinek növényzete. – Botanikai Közlemények 41 (1–2):

- pp. 43–48.
42. HORVÁT A. O. (1944): Pótlások a Mecsekhegység és környékének flórájához II. – Botanikai Közlemények 41 (3–5): pp. 149–151.
43. HORVÁT A. O. (1943): A pécsi Mecsek növénytakarójának kettőssége. – Mecsek Egyesület Évkönyve 53 (1943): pp. 23–26. Megjelent: 1944.
44. HORVÁT A. O. (1944): Baranyai flóra összetétele életformák alapján. – Mecsek Egyesület Évkönyve 54 (1944): pp. 28–31. Megjelent: 1945.
45. HORVÁT A. O. (1946): A pécsi Mecsek (Misina) természetes növénytársulások. – Dunántúli Tudományos Intézet, Pécs, 52 pp.
46. HORVÁT A. O. (1949): Új adatok Baranya flórájának ismeretéhez. – Borbásia, 9 (6–10): pp. 129–130.
47. HORVÁT A. O. (1949): Geobotany of Eastern Transdanubia Hungarica. – Acta Biologica Acad. Sci. Hung. 1 (5–6): pp. 247–259.
48. HORVÁT A. O. (1944–1949): Adatok Somorja környékének növényföldrajzához. – Index Horti Botanici Universitatis Budapestinensis 7 (1944–1949): pp. 176–177. Megjelent: 1949.
49. HORVÁT A. O. (1944–1949): Újabb adatok a szentgotthárdi apátság erdeinek ismeretéhez. – Index Horti Botanici Universitatis Budapestinensis 7: pp. 173–175. Megjelent: 1949.
50. HORVÁT A. O. (1951): Délkelet-Dunántúl növényföldrajza. – Földrajzi Könyv- és Térképtár Értesítője 2 (7–9): pp. 121–134.
51. HORVÁT A. O. (1953): A Mecsekhegység fitocönológiai viszonyai és a fásítás. – Az Erdő 2 (1): pp. 66–70.
52. HORVÁT A. O. (1954): A Mecsek növénytakarója. A növényföldrajzi elemek és a hegyépítő kőzetek kapcsolata. – Földrajzi Közlemények 1954 (2): pp. 153–162.
53. HORVÁT A. O. (1955): Helyi adottságok felhasználása a biológiai gyakorlatban. – Iskoláink–Nevelőink 1955. július-október: pp. 73–75.
54. HORVÁT A. O. (1955–1956): Pótlások a Mecsekkörnyék flórájának ismeretéhez. – Botanikai Közlemények 46 (1–4): pp. 315–316. Megjelent: 1956.
55. HORVÁT A. O. (1956): Mecseki tölgyesek erdőtípusai. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 1 (1956): pp. 131–148.
56. HORVÁT A. O. (1955–1956): Somogy flóraismeretének felhasználása a biológia oktatásában. – Somogyi Pedagógus 2: pp. 16–23. Megjelent: 1956.
57. HORVÁT A. O. (1956): Tavaszai növénygyűjtés a Mecseken. – Iskoláink–Nevelőink 1956. április: pp. 14–16.
58. HORVÁT A. O. (1957): Mecseki gyertyános-tölgyesek erdőtípusai. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 2 (1957): pp. 137–154. Megjelent: 1958.
59. HORVÁT A. O. (1957): Pótdatok a Mecsek hegység és környékének flórájához. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 2 (1957): pp. 163–180. Megjelent: 1958.
60. HORVÁT A. O. (1957): A Mecsek növényvilága. – Baranyai Művelődés 1957. június: pp. 81–85.
61. HORVÁT A. O. (1957): A mecseki erdőtípusok. – Kandidátusi értekezés tételei. Tudományos Minősítő Bizottság, Budapest, 7 pp.
62. HORVÁT A. O. (1957): Nyári növénygyűjtés a Mecsekben. – In: BORSY K. (szerk.): Pécsi vakáció (Diákok nyári zsebkönyve). Mecsek Nyomda, Pécs, pp. 76–79.
63. HORVÁT A. O. (1958): A mecseki bükkösök (*Fagetum silvaticae mecsekense*) erdőtípusai. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 3 (1958): pp. 31–48. Megjelent: 1959.
64. HORVÁT A. O. (1958): A florisztika és a növényföldrajz tanítása. – Természettudományok Tanítása 1958 (3): pp. 33–36.
65. HORVÁT A. O. (1959): A Pécs környéki szőlők és gyümölcsösök eredeti vegetációja. – Botanikai Közlemények 49 (1–2): pp. 95–99.
66. HORVÁT A. O. (1959): Növényvilág. – In: OPPE S. (szerk.): Mecsek útikalauz. Sport Lap- és Könyvkiadó. Budapest, pp. 23–29.
67. HORVÁT A. O. (1959): Mecseki gesztenyések. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 4 (1959): pp. 35–44. Megjelent: 1960.
68. HORVÁT A. O. (1960): Vörös áfonya a Mecsekben. – Botanikai Közlemények 48 (3–4): p. 257.
69. HORVÁT A. O. (1960): A Pécsi Janus Pannonius Múzeum Természettudományi Osztályának növénygyűjteményei. – Botanikai Közlemények 48 (3–4): pp. 305–306.
70. HORVÁT A. O. (1960): Mecseki erdőtípus-tanulmányok. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 5 (1960): pp. 39–52. Megjelent: 1961.

71. HORVÁT A. O. (1960): Mecsek-környéki rétek. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 5 (1960): pp. 53–67. Megjelent: 1961.
72. HORVÁT A. O. (1961): A Keleti Mecsek északi részének erdei növénytársulásai (Magyaregregy, Kárász, Vékény, Szászvár erdeinek vegetációs térképe). – Dunántúli Tudományos Gyűjtemény 26, Series Geographica 15. Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete „Értekezések 1960”. Budapest, 1961, pp. 93–106.
73. HORVÁT A. O. (1961): Anthropogén-hatás a Mecsekkörnyék vegetációjára. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 6 (1961): pp. 45–48. Megjelent: 1962.
74. HORVÁT A. O. (1961): Mecseki vegetációs tanulmányok I. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 6 (1961): pp. 33–44. Megjelent: 1962.
75. HORVÁT A. O. (1962): A Mecsek vegetációja. – In: (HILLE A.): Alkalmazott éghajlattani kutatások Délkelet-Dunántúlon. A Magyar Meteorológiai Társaságnak VII. Vándorgyűlésén elhangzott előadások és hozzászólások. Pécs, 1961. augusztus 25–27-én. Országos Meteorológiai Társaság, Budapest, pp. 85–90. Megjelent: 1962.
76. HORVÁT A. O. (1962): A mecseki erdőtalaj-elemzések eredményei. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 7 (1962): pp. 53–66. Megjelent: 1963.
77. HORVÁT A. O. – PAPP L. (1962): Mikroklíma vizsgálatok a pécsi Mecsek növénytársulásaiban. – Erdészeti Kutatások 58 (1962): pp. 143–163.
78. HORVÁT A. O. (1963): Phytozöologische Waldkartierung im Mecsek-Gebirge bei Pécs (Fünfkirchen) in Südungarn. – In: R. TÜXEN (red.): Bericht über das Internationale Symposium für Vegetationskartierung vom 23–26. 3. 1959 in Stolzenau/Weser, Cramer, Weinheim, pp. 245–259.
79. HORVÁT A. O. (1963): A mecseki tájak erdei növénytársulásai. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 8 (1963): pp. 33–51. Megjelent: 1964.
80. HORVÁT A. O. (1963): Növénytani kirándulás a Mecsekbe. – Természettudományi Közlöny 94 (9): pp. 402–404.
81. HORVÁT A. O. (1964): Beszámoló az 1963. évi külföldi növénytani tanulmányútról. – A biológia tanítása 3 (3): pp. 92–94.
82. HORVÁT A. O. – PAPP L. (1964): A nagyharsányi Szársomlyón végzett mikroklímamérések eredményei. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 9 (1964): pp. 43–56. Megjelent: 1965.
83. HORVÁT A. O. (1966): A Keleti-Mecsek D-i részének növénytársulásai. – Dunántúli Tudományos Gyűjtemény 60, Series Geographica 33. Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete „Értekezések 1964–1965”. Budapest, 1966, pp. 217–222.
84. HORVÁT A. O. (1965): A Mecsek hegység növényföldrajza I. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 10 (1965): pp. 29–47. Megjelent: 1966.
85. HORVÁT A. O. (1966): A Mecsek hegység növényföldrajza II. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 11 (1966): pp. 25–39. Megjelent: 1967.
86. HORVÁT A. O. (1966): Der Einfluss der menschlichen Kultur auf die Vegetation des Mecsek-Gebirges in Südungarn. – In: R. TÜXEN (red.): Bericht über das Internationale Symposium in Stolzenau/Weser 1961. Verlag Dr. W. Junk, Haag, pp. 292–297.
87. HORVÁT A. O. (1966): Vegetationstudien im Villányer Gebirge (Südungarn). – Angewandte Pflanzensoziologie 18–19: pp. 167–176.
88. HORVÁT A. O. (1966): Hungary. – In: A. W. KÜCHLER (red.): »International bibliography of vegetation maps 2. Europe«. University, Kansas, pp. 372–396.
89. HORVÁT A. O. (1967): Die Eichenwälder des Mecsek-Gebirges in Süd-Ungarn. – Mitteilungen der Ostalpin-dinarischen pflanzensoziologischen Arbeitsgemeinschaft 7: pp. 135–138.
90. HORVÁT A. O. (1967): A mecseki erdei növénytársulások jellemzése karakter- és differenciális fajaik, flóraelemeik alapján. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 12 (1967): pp. 15–22. Megjelent: 1968.
91. HORVÁT A. O. (1968): A Mecsek és a Fruška Gora növényzetének összehasonlítása. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 13 (1968): pp. 7–14. Megjelent: 1971.
92. HORVÁT A. O. (1968): Die Hainbuchen-Eichenwälder der Mecsek-Gegend in Südungarn. – Feddes Repert. 77: pp. 163–176.
93. HORVÁT A. O. (1968): A XIV. Nemzetközi Növényföldrajzi Kirándulás (IPE). – Botanikai Közlemények 55 (3): pp. 215–217.
94. HORVÁT A. O. (1968): Beszámoló a mecseki növényföldrajzi kutatásokról. – Agrártudományi Közlemények 27: pp. 235–237.
95. HORVÁT A. O. (1968): A növényvilág szerepe a baranyai táj kialakulásában. – Baranyai Művelődés 1968.

- március: pp. 92–94.
96. HORVÁT A. O. (1968): A Villányi hegység növényvilága. – Baranyai Művelődés 1968. december: pp. 127–130.
97. HORVÁT A. O. (1969): Syntaxonomie der Wälder im Mecsek (Südungarn). – Mitteilungen der Ostalpin-dinarischen pflanzensoziologischen Arbeitsgemeinschaft, Camerino 9: pp. 301–309.
98. HORVÁT A. O. (1969): Die Flaumeichenwälder des Mecsek-Gebirges. – Vegetatio Acta Botanica 19: pp. 256–263.
99. HORVÁT A. O. (1969): A szigetvári járás növényvilága. – Baranyai Művelődés 1969. június: pp. 114–116.
100. HORVÁT A. O. (1969–1970): Újabb adatok a Mecsek geobotanikai ismeretéhez (A Mecsek hegység növényföldrajzi vázolata). – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 17 (1969–1970): pp. 13–33. Megjelent: 1972.
101. HORVÁT A. O. (1970): Über mediterran-mitteleuropäische Beziehungen in der Flora und Vegetation des Mecsek-Gebirges in Südungarn. – Feddes Repertorium 81 (1–5): pp. 261–268.
102. HORVÁT A. O. (1970): Floristisch-pflanzensoziologische Analyse der Muschelkalk-Region in Süd-Ungarn. – Fragmenta Floristica et Geobotanica 16 (1): pp. 115–122.
103. HORVÁT A. O. (1970): Transitus-Erscheinungen in der Vegetationsgeographie. – In: R. TÜXEN (red.): Gesellschaftsmorphologie (Strukturforschung). Bericht über das Internationale Symposium in Rinteln 1966. Verlag Dr. W. Junk N. V. Haag, pp. 350–355.
104. HORVÁT A. O. (1970): In memoriam Gábor (Gabriel) Andreánszky. – Vegetatio Acta Botanica 21 (1–3): pp. 159–160.
105. HORVÁT A. O. (1971): A mecseki vegyes erdők és bükkösök vegetációjának elemzése. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 16 (1971): pp. 13–24. Megjelent: 1972.
106. HORVÁT A. O. (1972): Die Vegetation des Mecsekgebirges und seiner Umgebung. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 376 pp. + 1 chart.
107. HORVÁT A. O. (1973): A Zselic növényvilága. – Zselici Dolgozatok 2: pp. 93–101.
108. HORVÁT A. O. (1974): A szekszárdi Sötétvölgy ritka virágai. – Tolna megyei Népművelés 24 (35): p. 4. Megjelent: 1974. február 12.
109. HORVÁT A. O. (1974): Védjük a megye ritka virágait. – Somogyi Néplap 30 (81): p. 5. Megjelent: 1974. április 8.
110. HORVÁT A. O. (1974): Veszélyben a városi parkerdő. – Dunántúli Napló 31 (74): p. 6. 1974. március 16.
111. HORVÁT A. O. (1975): Ádám Boros (1900–1973) – Taxon 24 (5–6): pp. 665–666.
112. HORVÁT A. O. (1975): A vegetációtudomány nemzetközi kirándulásai és szimpozionja (Japán) 1974. május 16–június 7. – Botanikai Közlemények 62 (3): pp. 239–241.
113. HORVÁT A. O. (1975): Pótlások és kiegészítések „A Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete” ismeretéhez (1942–1971) I. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 17–18 (1972–1973): pp. 15–32.
114. HORVÁT A. O. (1976): Pótlások és kiegészítések „A Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete” ismeretéhez (1942–1971) III. – Dunántúli Dolgozatok 10: pp. 23–46.
115. HORVÁT A. O. (1976): Az Égervölgy és környékének növényvilága. – In: VÁRNAI T. (szerk.): Jakabhely és Égervölgy. Pécs természeti környezetének fejlesztése. – A Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Csoportja által rendezett környezetvédelmi szakmai délutánon elhangzott előadás és korreferátumok anyaga 1975. nov. 11. Mecsekvidéki Intéző Bizottság, Pécs, pp. 36.
116. HORVÁT A. O. (1976): Érdekes környezetbiológiai beszámoló Tokióban. – Búvár 31 (3): pp. 134–135.
117. HORVÁT A. O. (1976): Orfű térségének vegetációja. – Pécsi Műszaki Szemle 21 (3): pp. 15–17.
118. HORVÁT A. O. (1976): Természetvédelem Olaszországban. – Pécsi Műszaki Szemle 21 (4): pp. 12–14.
119. HORVÁT A. O. (1977): A konstanzi botanikus kongresszus és az 1975. évi növényföldrajzi kutatóútjaim. – Botanikai Közlemények 64 (1): pp. 65–66.
120. HORVÁT A. O. (1977): The education of protection of environment in Hungary. Proceedings of the International Symposium on Environmental Education. – Cgiby, Japan, pp. 87–88.
121. HORVÁT A. O. (1977): Pótlások és kiegészítések „A Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete” ismeretéhez (1942–1971) II. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 19 (1974): pp. 37–55.
122. HORVÁT A. O. (1977): Les forêts Hongroises des *Quercus-Fagetea*. – Naturaliste Canadien 104 (1–2): pp. 61–73.
123. HORVÁT A. O. (1977): *Potentillo-Quercetum* (sensu latissimo) Wälder I. – Janus Pannonius Múzeum

- Évkönyve Pécs (Hungaria) 22: pp. 23–44. Megjelent: 1978.
124. HORVÁT A. O. (1977): Nature conservation in Hungary. – In: A. MIYAWAKI – R. TÜXEN (red.): Vegetation science and environmental protection. Symposium: June 5–7, 1974. Maruzen Co., Ltd. Tokyo, pp. 319–320.
125. HORVÁT A. O. (1977): *Potentillo-Quercion* s.l. – Waldstudien. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Wien 115: pp. 55–67.
126. HORVÁT A. O. (1977): Növényélet. – In: LOVÁSZ GY. (szerk.): Baranya megye természeti földrajza. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, pp. 229–251.
127. MARGITAI L. – HORVÁT A. O. – BOROS I. (1977): A talaj-, növény- és állatvilág megismeréstörténete. – In: LOVÁSZ GY. (szerk.): Baranya megye természeti földrajza. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, pp. 29–41.
128. HORVÁT A. O. (1978): Die Bedeutung des Klimas für die Zusammensetzung der Vegetation SW-Ungarns, des Elsass und der Umgebung von Briançon, Alpes Maritimes. – Vegetatio Acta Botanica 37 (2): pp. 119–122.
129. HORVÁT A. O. (1978): Marsigli Alajos (1658–1730), az első Duna-monografus. – Pécsi Műszaki Szemle 23 (2): pp. 12–24.
130. HORVÁT A. O. (1979): Les forêts Hongroises (Excepte les *Quercio-Fagetea*). – Documents Phytosociologiques 4: pp. 423–432.
131. HORVÁT A. O. (1979): *Potentillo-Quercetum* (sensu latissimo) Wälder II. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve Pécs (Hungaria) 24: pp. 11–32. Megjelent: 1980.
132. HORVÁT A. O. (1979): Mecsek és környéke növényvilága. – In: KARÁDI K. – OPPE S. (szerk.): Mecsek és környéke útikalauz. Sport, Budapest, pp. 41–51.
133. HORVÁT A. O. (1980): *Potentillo-Quercetum* (sensu latissimo) Wälder III. – Janus Pannonius Múzeum Évkönyve Pécs (Hungaria) 25: pp. 31–70. Megjelent: 1981.
134. HORVÁT A. O. (1980): Garay László orchideológus működése. – Pécsi Műszaki Szemle 25 (1): pp. 21–23.
135. HORVÁT A. O. – KEVEY B. (1983): Montane species in the relictforest of the north-western periphery of the Great Hungarian Plain. – Radovi 72: pp. 357–364.
136. HORVÁT A. O. – KEVEY B. (1983): Hornbeam-oak-forests in Ormánság (*Quercus robori-Carpinetum*). – Macedonian Academy of Sciences and Arts, Contributions 4 (1–2): pp. 203–210.
137. HORVÁT A. O. – KEVEY B. (1984): Az Ormánság gyertyános-tölgyesei. – Pécsi Műszaki Szemle 29 (3): pp. 15–18.
138. HORVÁT A. O. (1985): Csapody Vera (1890–1985). Adatok, emlékek, élmények. – Pécsi Műszaki Szemle 30 (4.): pp. 18–20.
139. HORVÁT A. O. – SZABÓ L. GY. (1986): A Mecsek-környék védett növényei. – Pécsi Műszaki Szemle 31 (3): pp. 19–25.
140. KEVEY B. – HORVÁT A. O. (1986): Die Verbreitung einiger submediterraner Pflanzenarten in Südost-Transdanubien. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Österreich 124: pp. 23–40.
141. HORVÁT A. O. (1987): A Mecsek ritka virágai. – Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs, 49 pp.
142. HORVÁT A. O. – SZABÓ L. GY. (1987): Baranya megye vadon termő gyógynövényei. – Gyógyszerészet 1987. április): pp. 125–134.
143. HORVÁT A. O. – VÖRÖSS L. ZS. (1987): Botanikusok, akikről keveset tudunk. – Pécsi Műszaki Szemle 32 (3–4): pp. 47–48.
144. HORVÁT A. O. (1991): A Mecsek és környéke florisztikai és cönológiai kutatásának eredményei. – Doktori értekezés tézisei. Tudományos Minősítő Bizottság, Budapest, 7 pp.
145. KEVEY B. – HORVÁT A. O. (1993): Die geobotanischen Verhältnisse der Zákányer Hügel. – Dissertationes Botanicae 196: pp. 185–190.
146. KEVEY B. – HORVÁT A. O. (2000): Pótlások és kiegészítések „A Mecsek-hegység és déli síkjának növényzete” ismeretéhez (1972–2000). – Folia Comloensis 9: pp. 5–70.

HORVÁT Adolf Olivér életéről szóló irodalom

Horvát Adolf Olivér életéről gyakran születtek megemlékezések, különösen az utóbbi pár évtizedben. Mivel a napi és hetilapokban megjelent cikkeket nehéz pontosan nyomon követni, ezért lehetséges, hogy az alábbi lista némi kiegészítésre szorul.

1. BORHIDI A. – KEVEY B. – SZABÓ L. GY. (1997): Horvát Adolf Olivér 90 éves. Adolf Olivér Horvát is 90 years old. – In: BORHIDI A. – SZABÓ L. GY. (szerk.): Studia Phytologica Jubilaria. Dissertationes in honorem jubilantis Adolf Olivér Horvát Doctor Academiae in anniversario nonagesimo nativitatis 1907–

1997. Janus Pannonius Tudományegyetem Növénytani Tanszék, Pécs, pp. 5–12.
2. CSERI L. (1997): Egy flórakutató kilencven éve. – Új Dunántúli Napló 8 (66): p. 5. Megjelent: 1997. március 8.
 3. CSERI R. (2003): Korszakkváltások tanúja. A ciszterci paptanár. – Természetbúvár 58 (1): p. 35.
 4. DUNAI I. (1989): Gyémántmise. Dr. Horvát Adolf Olivér, a hírneves botanikus papi jubileuma. – Vasárnapi Dunántúli Napló 46 (257), p. 5. Megjelent: 1989. szeptember 17.
 5. DUNAI I. (1993): Széchenyi Díj. Dr. Horvát Adolf Olivér. – Új Dunántúli Napló 4 (73): p. 9. Megjelent: 1993. március 16.
 6. FLERKÓ B. (1987): Preface. – In: SZABÓ L. GY. (szerk.): *Studia Phytologica Nova (Dissertationes ex parte utiles ad studia comparativa vegetationis Mecsekensis. In honorem jubilantis A. O. Horvát).* – Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs, pp. 5–6.
 7. HALLAMA E. (1986): Horvát Adolf Olivér. – In: HALLAMA E.: „Fele játék, fele gyötrelem”. Baranya megyei Könyvtár, Pécs, pp. 181–199.
 8. HALLAMA E. (1986): A Vigília beszélgetése Horvát Adolf Olivérral. – Vigília 51 (6): pp. 452–458.
 9. HERVAY F. L. (2007): Horvát Adolf Olivér a ciszterci szerzetespap. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 380–381. Megjelent: 2008.
 10. KEVEY B. (1988): A 80 éves Horvát Adolf Olivér köszöntése. – Pécsi Műszaki Szemle 33 (3): pp. 24–25.
 11. KEVEY B. (1989): A 80 éves Horvát Adolf Olivér köszöntése. – Botanikai Közlemények 76 (1–2): pp. 1–5. Megjelent: 1990.
 12. KEVEY B. (2002): Dr. HORVÁT ADOLF OLIVÉR OCist 95 éves. – A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának és Kollégiumának Évkönyve a 2001/2002. tanévről. Pécs, pp. 54–58.
 13. KEVEY B. (2002): Dr. HORVÁT ADOLF OLIVÉR OCist 95 éves. – Mecsek Egyesület Évkönyve 60: pp. 7–12.
 14. KEVEY B. (2007): Visszaemlékezés a Széchenyi Gimnáziumban töltött évekre (A Pécsi Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola 150. éves jubileumi ünnepségén, 2007. április 12-én elhangzott beszéd kivonata). – A Pécsi Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola Jubileumi Évkönyve. Pécs, pp. 131–137.
 15. KEVEY B. (2007): Horvát Adolf Olivér emlékezete (A Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumában 2007. március 7-én elhangzott beszéd) – A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának Évkönyve a 2006/2007. tanévről. Pécs, pp. 110–116.
 16. KEVEY B. (2007): Horvát Olivér Adolf tudományos kutatásainak jelentősége. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 377–379. Megjelent: 2008.
 17. KEVEY B. (2007): Horvát Olivér Adolf egy botanikus tanítvány szemével. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 382–385. Megjelent: 2008.
 18. KEVEY B. (2007): Búcsú Horvát Olivér Adolfától. A zirci temetésen 2006. augusztus 29-én elhangzott beszéd. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 394–395. Megjelent: 2008.
 19. KEVEY B. – SZABÓ L. (2007): Horvát Olivér Adolf élete. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 360–366. Megjelent: 2008.
 20. KEVEY B. – SZABÓ L. (2007): Horvát Olivér Adolf botanikai publikációi. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 367–373. Megjelent: 2008.
 21. KEVEY B. – SZABÓ L. (2007): Horvát Olivér Adolf életéről szóló publikációk. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 374–375. Megjelent: 2008.
 22. KEVEY B. – SZABÓ L. (2007): Horvát Olivér Adolf tiszteletére megjelent jubileumi kiadványok. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 376. Megjelent: 2008.
 23. LEHMANN A. (2002): Horvát Adolf Olivér és a természetvédelem. – In: STIRLING J. (szerk.): Hittel és alázattal. Köszöntő kötet Horvát Adolf Olivér OCist 95. születésnapjára. Szent István Akadémia, Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, Pécsi Tudományegyetem Növénytani Tanszék és Botanikus Kert, Pécs, pp. 23–32.

24. MANNINGER I. (1989): Botanikai érdekességek, hírneves botanikusok Martonvásáron. – Az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetének és Kísérleti Gazdaságának Közleményei. Martonvásár 89 (2): pp. 13–14.
25. MAROSY C. (2007): Kroját tanár úr vagy egyszerűen csak „a Kroját” (morzsák). – A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának Évkönyve a 2006/2007. tanévről. Pécs, pp. 168–169.
26. MÉSZÁROS A. (2000): A fűvészkert leggazdagabb hajtása. – Új Dunántúli Napló 11 (133): p. 7. Megjelent: 2000. május 16.
27. MESZÉNA D. (2007): Horvát Adolf pécsi botanikus, ciszterci tanár életútjának, munkásságának bemutatása. – A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának Évkönyve a 2006/2007. tanévről, Pécs, pp. 117–121.
28. PÁVA I. (2007): Dr. Páva István (1946) volt ciszterci diák visszaemlékezése Horvát Adolfra (A beszéd elhangzott a Horvát Olivér Adolf Terem avatásán, 2007. március 7-én). – A Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumának Évkönyve a 2006/2007. tanévről, Pécs, pp. 107–110.
29. ROSTA A. (2007): Jeles somogyi pedagógusok jubileuma. 100 éve született Horvát Adolf Olivér. – Somogyi Honismeret 2007 (1): pp. 97–98.
30. SÓLYOM L. (2007): Előszó. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 358–359. Megjelent: 2008.
31. STIRLING J. (2002): Hagyomány és megújulás. – In: STIRLING J. (szerk.): Hittel és alázattal. Köszöntő kötet Horvát Adolf Olivér OCist 95. születésnapjára. Szent István Akadémia, Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, Pécsi Tudományegyetem Növényntani Tanszék és Botanikus Kert, Pécs, pp. 33–126.
32. SZABÓ F. (2003): Egy orchideanemzetség névadója. Beszélgetés Horvát Olivér Adolf botanikussal, ciszterci tanárral. – Új Ember. Katolikus hetilap Fóruma 59 (8): p. 8.
33. SZABÓ L. GY. (1977): Horvát Adolf Olivér (1907). – In: SZABÓ L. GY. (szerk.): *Studia Phytologica* (Dissertationes ex parte utiles ad studia comparativa vegetationis Mecsekensis. In honorem jubilantis A. O. Horvát). – MTA Pécsi Bizottsága, Pécs, pp. 5–6 + 1 chart.
34. SZABÓ L. GY. (1982): Horvát Adolf Olivér 75 éves. – Botanikai Közlemények 69 (1–2): pp. 15–17.
35. SZABÓ L. GY. (1982): Horvát A. Olivér a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportjának elnöke 75 éves. – Pécsi Műszaki Szemle 27 (2): p. 25.
36. SZABÓ L. GY. (1999): Volt egyszer egy múzeum. Beszélgetés Horvát Adolf Olivérral. – Pécsi Szemle 2 (3): p. 91–97.
37. SZABÓ L. GY. (2002): Horvát Adolf Olivér a mecseki flóra kutatója. Történeti értékű idézetek munkáiból, személyes beszélgetés életéről. – In: STIRLING J. (szerk.): Hittel és alázattal. Köszöntő kötet Horvát Adolf Olivér OCist 95. születésnapjára. Szent István Akadémia, Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, Pécsi Tudományegyetem Növényntani Tanszék és Botanikus Kert, Pécs, pp. 7–22.
38. SZABÓ L. GY. (2006): In memoriam Horvát Adolf Olivér. – Pécsi Szemle 9 (3): p. 124.
39. SZABÓ L. GY. (2006): Horvát Adolf Olivér akadémikus emlékére – Gyógynövények a Mecseken és környékén. – Farmakognózi Hírek 1 (1): p. 9.
40. SZABÓ L. GY. (2007): Horvát Olivér Adolf szerepe Pécs tudományos életében. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 386–389. Megjelent: 2008.
41. SZABÓ L. GY. (2007): Horvát Olivér Adolf és a Szent István Akadémia. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 390–393. Megjelent: 2008.
42. TEMESI E. M. (2007): Horvát Olivér Adolf emlékeztetése. – In: KEVEY B. – SZABÓ L. (szerk.): „Istennel beszélgetek”. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. Mecsek Egyesület Évkönyve 65: 396. Megjelent: 2008.
43. TIGYI J. – FODOR I. (2002): Horvát Adolf Olivér 95 éves. – In: STIRLING J. (szerk.): Hittel és alázattal. Köszöntő kötet Horvát Adolf Olivér OCist 95. születésnapjára. Szent István Akadémia, Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, Pécsi Tudományegyetem Növényntani Tanszék és Botanikus Kert, Pécs, p. 5.
44. UNGÁR T. (1998): Orchideát neveztek el Olivér bácsiról. A mai ember ritkán kerül kapcsolatba a természettel. – Népszabadság 56 (67): p. 8. Megjelent: 1998. március 20.
45. VÖRÖS ZS. (2003): Látogatóban a 96 éves Horvát Adolf Olivér tanár úrnál. – Pécsi Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola 2002/2003-as tanévének Évkönyve. Pécs, p. 3.

Horvát Adolf Olivér tiszteletére megjelent jubileumi kiadványok

A sors ajándékkaként Horvát Adolf Olivér viszonylag egészségesen magas életkort ért el. Elsősorban ennek köszönhető, hogy életében négy tiszteletkötetet sikerült megjelentetni. Sajnos az ünnepelt nem érte meg 100. életévét, ezért a tervezett – szerkesztés alatt álló – centenáriumi kiadvány már emlékkötet lesz.

1. SZABÓ L. GY. (szerk., 1977): *Studia Phytologica* (Dissertationes ex parte utiles ad studia comparativa vegetationis Mecsekensis. In honorem jubilantis A. O. Horvát). – MTA Pécsi Akadémiai Bizottsága, Pécs, 164 pp.
2. SZABÓ L. GY. (szerk., 1987): *Studia Phytologica Nova* (Dissertationes ex parte utiles ad studia comparativa vegetationis Mecsekensis. In honorem jubilantis A. O. Horvát). Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs, 179 pp.
3. BORHIDI A. – SZABÓ L. GY. (szerk., 1997): *Studia Phytologica Jubilaria*. Dissertationes in honorem jubilantis Adolf Olivér Horvát Doctor Academiae in annoversario nonagesimo nativitatis 1907–1997. Janus Pannonius Tudományegyetem Növénytan Tanszék, Pécs, 204 pp.
4. STIRLING J. (szerk., 2002): *Hittel és alázattal*. Köszöntő kötet Horvát Adolf Olivér OCist 95. születésnapjára. – Szent István Akadémia, Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, Pécsi Tudományegyetem Növénytan Tanszék és Botanikus Kert, Pécs, 186 pp.
5. KEVEY B. – SZABÓ L. GY. (szerk., 2007): *Istennel beszélgetek*. Emlékezés Horvát Olivér Adolfra születésének centenáriumán. – Mecsek Egyesület Évkönyve **65**: 356–400. Megjelent: 2008.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünk illeti azokat, akik közreműködtek HORVÁT Adolf Olivér publikációs jegyzéke bibliográfiai adatainak kiegészítésében, pontosításában: BÁNFAI József, GALAMBOS István, JUHÁSZ Magdolna, KOPÁRI László, PAPP Gábor, TEMESI Endre Miklós.